

MESTSKÝ ÚRAD vo Fil'akove

Materiál na rokovanie pre:
Mestské zastupiteľstvo vo Fil'akove

Návrh

**na 5% spolufinancovanie projektu „Komplexná obnova a modernizácia NKP – HRAD
Fil'akovo“**

Materiál obsahuje:
1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa

Materiál prerokovaný:
.....

Predkladá:
Mgr. Attila Agócs, PhD.
Primátor mesta

Zodpovedný za vypracovanie:
Ing.arch. Erika Anderková
Vedúca referátu stratégie a rozvoja mesta, MsÚ vo Fil'akove

Fil'akovo, február 2019

Dôvodová správa
k
návrhu na 5% spolufinancovanie
projektu „Komplexná obnova a modernizácia NKP – HRAD Fil'akovo“

Mesto Fil'akovo predkladá žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu uvedeného projektu v roku 2019 na MK SR v rámci programu 1. Obnovme si svoj dom, podprogramu 1.6 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy.

Zámerom vlastníka NKP (Národná kultúrna pamiatka), Mesta Fil'akovo je v nadväznosti na doterajšie prípravné a zabezpečovacie práce pokračovať v pamiatkovej obnove, modernizácii stredovekého hradu. Cieľom projektu je konzervácia ohrozených častí, stavebná obnova vybraných objektov v súlade vypracovanou projektovou dokumentáciou a bezpečné sprístupnenie ďalších objektov v areáli hradu – zvýšenie atraktivity hradu vo významnom centre cestovného ruchu v našom regióne.

Plánované zásahy v prípade úspešného projektu v rámci „Obnovme si svoj dom 1.6“ na rok 2019 (2020 a 2021):

„**Horný HRAD**“ – podľa ÚZPF „hradné jadro“ (použité podklady: Statický posudok – I. etapa zabezpečovacích prác, Ing. Vladimír Kohút 2003; Pasport zrúcaniny a II. etapa statického zabezpečenia, Ing. Katarína Kyselová 2015; Hrad Fil'akovo NKP – horný hrad, Mgr. Michal Šimkovic 2017, PD s názvom „Záchrané, konzervačné a rekonštrukčné práce na fil'akovskom hrade“ Ing. arch. Peter Nižňanský, 2017/2018)

SO.02 – Horný hrad, hradná veža („hajdúcka“ číslo ÚZPF: 440/1 „VEŽA OBYTNÁ“) – záklenky otvorov veže chrániť a stabilizovať min. tromi riadkami nadmurovky, tehlový záklenok v severnej stene doplniť, pri vstupnom portáli románskej brány – doplnenie zvetranej časti ložnej malty a škárovanie muriva, očistenie od zbytočnej zeminy a reštaurátorská konzervácia brány, koruna muriva bude konzervovaná krycím murivom, západný úsek hradby nadstavať krycím murivom, domurovať lícované a nelícované murivo v potrebnom rozsahu; Hradné nádvorie (číslo ÚZPF: 440/4 „NÁDVORIE HRADNÉ I.“) – bez úprav; Zásobná jama (číslo ÚZPF: 440/7 „JAMA ZÁSObNÁ“) – odstrániť cementové škárovanie; Hradný palác (číslo ÚZPF: 440/2 „PALÁC HRADNÝ“) – náznaková rekonštrukcia priebehu hradby do výšky 2-3 riadkov, na juhozápadnej stene koruna muriva románskej hradby bude konzervovaná krycím murivom na oboch lícach medzi nimi jadro z lomového kameňa, na severovýchodnej stene doplniť ložnú maltu do škár, nadmurovať vnútorné líca a korunu muriva o cca 30 cm, západný trakt hradného paláca – odstrániť cementové škárovanie, doplniť ložnú maltu, západnú časť koruny muriva stabilizovať doplnením 2 riadkov (po očistení určiť detaily domurovania), pahýľ západného nárožia paláca horného hradu – rozvoľnené murivo rozobrať a premurovať, ostatné murivo preškárovať, objekt číslom ÚZPF: 440/8 „MÚR ŠTÍTOVÝ I. kaverny prečistiť, domurovať, preškárovať, po ukončení prác odvodňovací kanál vyčistiť ; **SO.01 - Bašta delová** („hodinová“ číslo ÚZPF: 440/3 „BAŠTA DELOVÁ“) – v celom rozsahu odstrániť škárovanie (interiér aj exteriér), prípadné preškárovanie, deštruované časti kordónovej rímasy je možné doplniť, remodelovanie súčasnej zarovnanej koruny, doplnenie rímasy, sprístupnenie bašty – inštalácia výhliadkovej plošiny a 3 ramenného ocelového schodiska (kvalitná povrchová úprava), kaverny v nízkom múre popri schodisku vo vstupnom koridore do horného hradu domurovať, zabezpečiť priechodnosť priľahlého historického systému odvodnenia (ostatné objekty pod číslom ÚZPF: 440/5 „MÚR HRADBOVÝ I.“ a 440/6 „CISTERNA I.“ ostávajú bez zmeny resp. perspektívne cisternu je potrebné archeologicky doskúmať a prezentovať, uvoľnené

časti muriva stabilizovať doplnením ložnej malty, hrdlo prekryť jedným riadkom kvádrového muriva).

„**Stredný HRAD**“ – podľa ÚZPF „predhradie I.“ (použité podklady: Statický posudok – I. etapa zabezpečovacích prác, Ing. Vladimír Kohút 2003; Pasport zrúcaniny a II. etapa statického zabezpečenia, Ing. Katarína Kyselová 2015; Hrad Fiľakovo – Opevnenie I. predhradia, Mgr. Michal Šimkovic 2014, Výskumná správa z výskumu č. 39/2016 – Fiľakovo, stredný hrad, kazematy, Mgr. Roman Malček, Mgr. Michal Šimkovic, Mgr. Viktória Tittonová PhD. 2017; PD s názvom „Záchranné, konzervačné a rekonštrukčné práce na fiľakovskom hrade“ Ing.arch. Peter Nižňanský, 2017/2018)

SO.05 - Kazematy (číslo ÚZPF 440/10-11 „NÁDVORIE HRADNÉ II. – predhradie I.“) - sprístupnenie kazemát, sanácia zachovaných murív, modelovanie terénu, odkanalizovanie. Nevyhnutné zemné práce pri južnej hradbe, polozenie odvodňovacej rúry. Znižovaním terénu severnej polovice nádvorja sa vytvoria priaznivé odtokové pomery a zároveň sa získa materiál na zásypy. Západná vetva kanalizácie odvádza vodu z komôr kazemát, východná vetva zachytáva vodu zo severnej polovice. Obe vetvy sa spájajú v zbernej jamke pred Perényiho baštou – cez obvodovú hradbu dolného hradu voda vyteká. Rozvoľnené murivo odkrytých konštrukcií v kazematách premurovať, plášťové odtrhy a kaverny domurovať, pozdĺž línie hradby zrealizovať odvodnenie priestoru so zaústením do pôvodného priepustu vo východnej časti južnej hradby. Záklenky ník delostreleckých komôr zo spodnej strany budú hĺbkovo vyškárované, doplnia sa kameňom. Murivo nad záklenkami je pokryté hustým vegetačným krytom, ostane bez zásahu. Východnú kazematu dosypať – odkryté základové murivo prisypať. Medzi západnou kazematou a dreveným pôdom zaniknuté okno zastabilizovať, následne zasypať. (Bola podaná žiadosť na zemné práce, archeológiu a polozenie kanalizačnej rúry v rámci Obnovme si svoj dom 1.4 na rok 2018) **SO.06 - Južná hradba** (číslo ÚZPF 440/15 „MŮR ŠTÍTOVÝ II., predhradie I.“) – oporný múr stredného hradu, odstrániť jestvujúce cementové škárovanie komplexne, koruna v západnej časti sa nadmuruje, bude prekrytá „vegetačným nadstavcom“ podobne aj vo východnej časti – tvar koruny upresní spracovateľ architektonicko-historického výskumu po celoplošnom odkryve trávnatého porastu. **SO.03 - Drevené pôdium** – výmena dubových nosníkov cca 10%, nová fošňová podlaha (90m²) – náter oceľového roštu. **SO.04 - Bebekova bašta** (číslo ÚZPF 440/17 „VEŽA DELOVÁ, predhradie II.“) – na 5. NP sa zhotoví nová montovaná priečka, bez prestropenia s dvojkridlovým vstupom – vznikne skladový priestor pre účely skladovania rôznych konštrukcií a materiálu ku dočasným výstavám.

„**Dolný HRAD**“ – podľa ÚZPF „predhradie II.“ (použité podklady: Statický posudok – I. etapa zabezpečovacích prác, Ing. Vladimír Kohút 2003; Pasport zrúcaniny a II. etapa statického zabezpečenia, Ing. Katarína Kyselová 2015; Hrad Fiľakovo – Juhozápadná bašta II. predhradia č. ÚZPF 440/19, Mgr. Michal Šimkovic 2016; PD s názvom „Záchranné, konzervačné a rekonštrukčné práce na fiľakovskom hrade“ Ing.arch. Peter Nižňanský, 2017/2018)

SO.08 - Lapidárium – bez zásahu (doriešenie odvodňovacieho systému zo stredného hradu na dolný hrad bude riešením mokrej severnej steny lapidária). V areáli tzv. Zwinger (číslo ÚZPF 440/22 „PRIESTOR PRÍSTUPOVÝ, predhradie II.) v rámci rekonštrukcie odvodňovacieho systému bude vyčistený odvodňovací rigol v celom rozsahu, prekrytý s dreveným roštom.

V súlade s uvedeným predkladáme Mestskému zastupiteľstvu vo Fiľakove nasledovný návrh na uznesenie:

Uznesenie č./2019

Mestské zastupiteľstvo vo Fiľakove

A. schvaľuje

zabezpečenie povinného spolufinancovania projektu s názvom „Komplexná obnova a modernizácia NKP – HRAD Fiľakovo“ z celkového rozpočtu **440 252,45 EUR** vo výške 5% z celkového rozpočtu projektu, t.j. **22 012,63 EUR z vlastných zdrojov prijímateľa.**